

Amadeu Mauri — *Fotógrafo - Editor*

Autor de la lámina
Industria Corebo-Taponera
Y VISTAS DE LA PROVINCIA DE GERONA
Tarjetas Postales
ilustradas
Se encarga de la confección de Obletes, Fotogramados y
Trabajos de Imprenta y Litografía
Precios sumamente económicos

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols
(Autor: Amadeu Mauri)

>> *Galeria d'Amadeu Mauri a Sant Feliu de Guíxols. Imatge extreta de l'Àlbum de Fotografías de San Feliu de Guixols y sus alrededores, 1900.*

L'herència del gravat

Amadeu Mauri i Aulet, fotògraf editor

Amadeu Mauri i Aulet ha estat un dels fotògrafs més emblemàtics de les comarques gironines del tombant del segle xx. Aquest autor fou descobert per Emili Massanas mentre elaborava el seu diccionari de fotògrafs. Seduït per la seva obra, Massanas promogué la publicació de *Fotografia Moderna: Amadeu Mauri*, editat per l'Ajuntament de Girona l'any 1987. Posteriorment, Agustí Roldós n'amplià l'estudi, que publicà al número 50 de la revista *L'Arjau*, editada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols.

MARIA ÀNGELS SUQUET FONTANA > Text

Amadeu Mauri va néixer a Palamós l'any 1862 en una família benestant. Es va casar amb Ildefonsa Radó Torrent, amb qui va tenir cinc fills: Jesús (1886), Colom (1889), Pelai (1892), Caritat (1897) i Agustí (1901). El 1897 va obrir un establiment de fotografia al carrer de les Voltes, núm. 22, de la Bisbal, on vivia des de 1896. El nom de l'establiment, *Fotografia Moderna*, indica que adreçava el seu negoci a la societat acomodada, amant del progrés que hi havia al Baix Empordà arran de la indústria del suro. Ell mateix havia fet de taper abans de ser fotògraf professional i també havia tingut parades de fira. Segurament així finançà el seu nou negoci, però els seus inicis en aquesta professió tenen un cert misteri.

El periple d'un pioner

Com molts altres fotògrafs, Amadeu Mauri va ser itinerant i va viure en diverses ciutats pròsperes. El 1900 es traslladà a Sant Feliu de Guíxols, on obrí una galeria al carrer

dels Guíxols, núm. 9. L'any següent es va instal·lar a Girona, al carrer de l'Argenteria, núm. 13, on muntà un establiment que el mateix any traslladà a la plaça del Gra, núm. 2. El 1906 es mudà a Olot, on obrí una galeria al carrer de Fontanella, núm. 8, que deixà al cap d'un parell d'anys. Tant Emili Massanas com Agustí Roldós proposaven la hipòtesi que l'any 1910 ja s'hagués establert a l'Argentina amb el seu fill Colom, on va tenir un establiment anomenat *Fotografía la Principal*. Mauri va participar en l'Exposició Internacional del Centenari, realitzada a Buenos Aires el 1910. Gràcies a la informació facilitada per Laia Jutglà, sabem que aquest fotògraf, l'any 1910, consta juntament amb la seva esposa i els seus fills Caritat i Agustí al carrer de la Riera, núm. 13, de Vic. Encara que no se sap on i quan va morir, una notícia al setmanari *Baix Empordà* del 31 d'agost de 1913 anuncia la visita de l'amic i compatriota Amadeu Mauri, resident a Épernay (França). Resten, doncs, algunes pistes per seguir...

Mauri va participar en l'Exposició Internacional del Centenari, que va tenir lloc a Buenos Aires el 1910

AMSFg. Col·lecció Municipal d'imatges (Autor: Amadeu Mauri)

El retrat com a negoci

La seva feina com a retratista devia ser important, ja que devia ser una bona font d'ingressos. Ho demostra el fet que obrís establiments en totes les ciutats on va viure, i que es tractava de galeries luxoses. Els professionals de renom tenien elegants galeries dotades de decorats i complements per ambientar els retrats. Solien estar situades a les parts superiors dels edificis per aprofitar bé la llum. El tipus de fotografia realitzat majoritàriament era el retrat, perquè posava a l'abast de les famílies modestes un gènere que fins aleshores havia estat exclusiu de la noblesa i les classes benestants. Per diferents motius, al segle XIX, la fotografia procurà guanyar prestigi cercant coincidències amb la pintura. Els fotògrafs posaven èmfasi en les seves capacitats artístiques, necessàries per al retoc i l'acoloriment de retrats i vistes amb aquarel·la. Sovint, també oferien retrats a l'oli (originals o còpies de fotografies). Amadeu Mauri, lògicament, participava d'aquesta tradició. A la publicitat del verso dels seus retrats anunciava que,

a més de fer tot tipus de retrats en format petit, natural i al *fotocrayon*, també en feia de pintats a l'oli. Tanmateix, el retrat no és el més conegut d'Amadeu Mauri. Això pot ser degut al fet que no s'ha conservat el seu fons, probablement a conseqüència de les seves continuades mudances. Els negatius, majoritàriament en suport de vidre, eren de mal traslladar i no tenia gaire sentit conservar-los quan els clients havien quedat lluny.

La dèria per les postals

Durant segles el gravat s'usà per representar vistes de paisatges i entorns urbans famosos per la seva bellesa o història, especialment al segle XVIII. Però, lògicament, la fotografia desbancà el gravat en la producció de vistes. Mauri recollí aquesta tradició i la convertí en l'eix de la seva obra, coneguda gràcies al material editat que es conserva. Les postals i altre material editat és el que anunciava a la premsa, i ell mateix es definia com a «fotògraf-editor». El 1899 n'aparegué la primera sèrie i la làmina sobre la indústria tapera. L'any següent

>> *Badia de Sant Feliu cap al 1900. Vista impresa per mitjà de fototípia.*

Les postals i altre material editat és el que anunciava a la premsa, i ell mateix es definia com a «fotògraf-editor»

AMSF6. Col·lecció Olga Villosa [Autor: Amadeu Mauri]

>> *Fabricació de taps a mà, probablement en una fàbrica de Llagostera, cap al 1900.*

edità un calendari sobre el mateix tema, amb motiu del qual organitzà prèviament un concurs de composicions («poesías, charadas, cantares o algún asunto») que s'havien d'incloure en el calendari.

La Casa Hauser y Menet, de Madrid, havia estat la primera a editar postals de vistes i monuments d'Espanya des de 1892 per mitjà de la fototípia. A principis del segle XX hi ha haver una gran dèria per col·leccionar postals, format que existia des dels anys noranta del segle XIX. L'any 1901 enviar una postal costava la meitat que una carta convencional. La Casa Thomas, a partir de 1901, destacà en l'edició de postals amb vistes de tot Espanya i reproduccions d'obres d'art. Àngel Toldrà inicià la seva producció el 1905, i la primera postal que va circular de Luciano Roisin és de 1912. Amadeu Mauri, doncs, fou pioner en aquest camp. Les sèries que realitzà fins al 1908 han estat rigorosament referides per Agustí Roldós. Majoritàriament reproduïen imatges

d'arreu de la província de Girona, però també de la resta de Catalunya i del sud de França; aquesta sèrie és anterior al 1904.

En menor mesura, Amadeu Mauri va comercialitzar vistes estereoscòpiques de Girona sobre cartró. Encara que no constitueixen una part representativa de la seva producció, la seva realització confirma la seva condició de pioner. Les imatges estereoscòpiques van néixer el 1832 per mitjà de gravats i es van popularitzar durant la dècada de 1860. Les fotografies a l'albúmina les convertiren en el negoci editorial precedent de la postal.

El món a través dels àlbums

Com a editor, una altra aportació van ser els àlbums de vistes. En va fer quatre. El primer va ser l'*Àlbum de Fotografías de San Feliu de Guixols y sus alrededores*, de l'any 1900, amb fotografies del mateix autor. Sabem, per la publicitat que hi apareix, que la galeria de Mauri era taller d'impremta i litografia, i hi confeccionava

Com a editor, una altra aportació van ser els àlbums de vistes. En va fer quatre. El primer fou l'*Àlbum de Fotografías de San Feliu de Guixols y sus alrededores*, del 1900, amb fotografies del mateix autor

clixés i fotogravats. La premsa comparà aquest àlbum amb el de *Montserrat a la vista*, editat per la Casa López, una de les més prestigioses de Catalunya. Mauri, posteriorment, va editar àlbums de Girona, Olot i Mataró. També en aquest cas el podem considerar pioner. La fotografia havia conreat aquest format des d'un inici. Poc després de la presentació oficial de la fotografia a París, Lerebours publicà les *Excursions daguerriennes* (1840-1844). L'ideari del segle XIX generà interès pel costumisme i els llocs exòtics, era freqüent reunir àlbums de vistes i costums amb calotips i albúmines. A finals del segle XIX la tecnologia facilitava la inclusió de fotografies impreses en publicacions, especialment en revistes il·lustrades, fotografies que substituïen el gravat i es complementaven amb la litografia.

Els primers reportatges

Un altre aspecte pioner de Mauri va ser el reportatge de seguiment de les visites

d'Alfons XIII a Sant Feliu de Guíxols i Girona el 1904. L'ús de la imatge com a record d'un fet històric o com a recurs publicitari de les classes poderoses ja existia en gravat. La fotografia, per descomptat, l'heretà, però els reportatges no van ser tècnicament possibles fins als anys trenta del segle XX. Aquesta sèrie d'imatges constitueix, doncs, una experiència pionera afí al fotoperiodisme.

Amadeu Mauri és tot un exemple de professional emprenedor que participa de tota la tradició iconogràfica heretada del gravat i la renova amb la tecnologia del moment: la fotografia i les tècniques d'impressió. Com tot fotògraf de prestigi, Amadeu també inicià una nissaga. Dos dels seus fills, Jesús (Palamós, 1886 - Ripoll, 1926) i Colom (Palamós, 1889 - Palamós, 1964) es dedicaren professionalment a la fotografia i ens han llegat la seva obra.

Maria Àngels Suquet Fontana és arxivera.

>> Passeig del Mar de Sant Feliu de Guíxols durant una cursa de bicicletes l'any 1906. En primer terme apareixen dos fotògrafs, probablement Amadeu Mauri i el seu fill Colom.

Un altre aspecte pioner de Mauri va ser el reportatge de seguiment de les visites d'Alfons XIII a Sant Feliu de Guíxols i Girona el 1904